	प्रश्नपत्रिव Pape	का कोड व er-II			С				
	COMM	IERO	CE			_		-	
_	nature and Name of Invigilator		Seat No.	- fig			Adr		Card)
	[ame]	Seat	vo	_					(aru)
	ignature)	Seat1	NU		word			•••••	•••••
	[ame]	OM	R Sheet No.						
JA	N - 50218		(To be	fille	ed by	the (Cand	lidat	e)
Tim	e Allowed : 1¼ Hours]			[]	Iaxiı	num	Ma	rks	: 100
Nun	ber of Pages in this Booklet : 24	N	umber of Qu	iesti	ons i	n thi	s Bo	okle	t : 50
 1. 2. 3. 4. 	 Instructions for the Candidates Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page. This paper consists of 50 objective type questions. Each question will carry two marks. Al/questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options). At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows: (<i>i</i>) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet. (<i>ii</i>) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted. (<i>iii</i>) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet. (<i>iii</i>) After this verification is over, the correct below on the correct response against each item. Example : where (C) is the correct response. 	1. 2. 3. 4.	विद्याश्च परिक्षार्थींनी आपला आ तसेच आपणांस दिलेल सदर प्रश्नपत्रिकेत 5C आहेत. या प्रश्नपत्रिकेत हे या विषयाच्या संपूर्ण परीक्षा सुरू झाल्यावर मिनीटांमध्ये आपण सव पहाव्यात. (i) प्रश्नपत्रिका उ सील नसलेल (ii) पहिल्या पृष्ठ तसेच प्रश्नपत्रिका उ समेल नसलेल सुरुवातीच्या प्रश्नपत्रिका मिळ्णार नाई विद्यार्थ्यांनी (iii) वरीलप्रमाणे ओ.एम.आर. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), आहेत. त्यातील योग्य काळा/निळा करावा.	सन क्र) या उत्तर र जील सब अभ्यास अभ्यास विद्याध्य उच्चाध्य र प्रश्न विद्रे क् रावर नम् तिकेला ति कि नांद घ्य सागवृ स्व उत्तरान् उत्तरान्	मांक या प् पत्रिकेचा ग्रीयी प्रश्- र्श्व प्रश्न सं किमावर रिकमा प्रश्न पत्रिका उ र सील उ र सील उ र सील उ र सील उ र सेल्य र केल्य र के र के र केल्य र केल्य र केल्य र केल्य र केल्य र केल्य र केल्य र केल्य र के र के र के र केल्य र केल्य र के र के र के र के र के र के र के र के	क्रमांक त न आहेत. गेडविणे अ आधारित पत्रिका ति घडून खा रनपत्रिके बडलेली प्रश्नाचे प्र प्रा त्यानं बर लिहा (D) अश् खाली क	। वरच्या याखाली प्रत्येक मनिवार्य (आहेत. () () () () () () () () () ()	। लिहावा प्रश्नास आहे. सग केले. सुरुव बी अवश लेले सील को स्विग् केची एग पडताळू प्रश्नांचा दोष प्रश् पडिका नाही चार व प्रश्ना व प्रश्ना	: दोन गुण दरचे प्रश्न व तपासून व तपासून व तपासून न पहावी. न पहावी. न बदलून वी कृपया पत्रिकेंवर उत्तरे दिली
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 	Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated. Read instructions given inside carefully. Rough Work is to be done at the end of this booklet. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination. Use only Blue/Black Ball point pen. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited. There is no negative marking for incorrect answers.	 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 	(A) या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश् इतर ठिकाणी लिहीलेली आत दिलेल्या सूचना व प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जर आपण ओ.एम.आ नाव, आसन क्रमांक,) केलेली आढळून आल्य अवलंब केल्यास विद्य परीक्षा संपल्यानंतर विद्य परीक्षा संपल्यानंतर विद्य परत करणे आवश्यक अ द्वितीय प्रत आपल्याबरे फक्त निळ्या किंवा व कॅलक्युलेटर किंवा र चुकीच्या उत्तरासाठी	नांची उत्त उत्तरे तप जोडलेत जोडलेत र. वर न कोन नंब मिर्याला प्रार्थ्याने प्रार्थ्याने पाहे. तथ बिर नेण फाळ्या नॉ ग टे ग्	ासली जांग पूर्वक वात्त्त ामूद केले गमूद केले वा असभ् परीक्षेस मूळ ओ. मूळ ओ. परी, प्रश्न यास विद्य बॉल पेन् बल वाप	म.आर. उ णार नाहीत त्राव्यात. गा पानावर लेपा ठिक ओळख ' ओळख ' ओळख ' आपेचा अपात्र ठ एम.आर. एम.आर. पत्रिका व पार्थ्यांना प र ण्यास '	च कच्चें गणा व्या पटेल अ वापर वि विण्यात उत्तरपत्रि अो.एम. रवानगी पर कर गरवानग	। काम क तेरीक्त इत शी कोण वा इतर चेईल. का पर्यवे आर. उत्त आहे. ावा. 1 नाही.	रावे. तर कोठेही तीही खूण गैरमार्गांचा 1क्षकांकडे

Commerce Paper II वाणिज्य प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes][Maximum Marks : 100Note : This paper contains Fifty (50) multiple choice questions. Each question
carrying Two (2) marks. Attempt All questions.सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण पन्नास (50) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2)
गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

 The initial cash outlay of a project is ₹ 2,00,000 and it can generate cash inflow of ₹ 80,000, ₹ 60,000, ₹ 1,00,000 and ₹ 40,000 in the year 2013, 2014, 2015 and 2016 respectively. Assume 10% rate of discount. Calculate the net present value of cash inflow. Time value of money of ₹ 1 @ 10% discount factor :

1.	एका प्रकल्पाच्या प्रारंभीचा निर्गमीत रोखप्रवाह
	₹ 2 लाख आहे. त्याचा रोख अंतरप्रवाह प्रत्येक
	वर्षीसाठी ₹ 80,000, ₹ 60,000, ₹ 1,00,000
	व ₹ 40,000 असा 2013, 2014, 2015 व
	2016 सालांसाठी अनुक्रमे आहेत. 10% कसरीचा
	दर गृहीत धरून रोख अंतरप्रवाहाचा निव्वळ
	सांप्तादीक मूल्य काढा. 1 रुपयाचे काल मूल्य
	10% कसरी दर खालीलप्रमाणे :

• •

~ ~ ~

lactor :		वर्ष	DF मूल्य
Year	DF Value	1	.909
1	.909	2	.826
2	.826	3	.751
3	.751	4	.683
4	.683		.000
(A) 1.1240		(A) 1.1240	
(B) 1.1235		(B) 1.1235	
(C) 1.335		(C) 1.335	
(D) 1.634		(D) 1.634	

- 2. Which of the following items is *not* considered while determining the working capital ?
 - (A) Inventory
 - (B) Trade Receivables
 - (C) Cash at bank
 - (D) Software
- 3. Which of the following is Dividend Policy Model ?
 - (A) Gordon's model
 - (B) Schumpeter model
 - (C) Ricardian model
 - (D) Miles-Ezzell's model
- 4. The concept of cost of capital can also be explained in terms of
 - (A) Direct cost
 - $(B) \ Fixed \ cost$
 - $(C) \ \ Total \ \ cost$
 - (D) Opportunity cost

- खेळते भांडवल निश्चित करताना खालीलपैकी कोणता घटक लक्षात घेतला जात नाही ?
 - (A) माल साठा
 - (B) व्यापारी येणी
 - (C) बँकेतील रोख रक्कम
 - (D) सॉफ्टवेअर
- खालीलपैकी कोणते लाभांश धोरण आदर्श नमुना आहे ?
 - (A) गॉर्डन्स मॉडेल
 - (B) शुम्पीटर मॉडेल
 - (C) रिकार्डीयन मॉडेल
 - (D) माईल्स-इझेल्स मॉडेल
- भांडवल परिव्यय ही संज्ञा या स्वरूपात सुद्धा स्पष्ट करता येईल.

 - (A) प्रत्यक्ष परिव्यय
 - (B) स्थिर परिव्यय
 - (C) एकूण परिव्यय
 - (D) संधी परिव्यय

	(B) Contingent liabilities		(B) आकस्मिक देणे (C) बँक अधिविकर्ष
	(C) Bank overdraft(D) Provident fund dues		(C) बक आधावकष (D) भविष्य निर्वाह निधी देणी
6.	Which one of the following is <i>not</i> a	6.	खालीलपैकी कोणता कामगार कायदा नाही ?
	labour legislation ?		(A) कारखाने कायदा
	(A) Factories Act		(B) स्पर्धा कायदा
	(B) Competition Act		(C) वेतनदेय कायदा
	(C) Payment of Wages Act(D) Industrial Disputes Act		(D) औद्योगिक कलह कायदा
7.	Theory Y was developed by	7.	'वाय' सिद्धान्त ने विकसित केला.
	(A) Fiedler		(A) फीडलर
	(B) Vroom		(B) वरूम
	(C) McGregor		(C) मॅक्ग्रेगर
	(D) Herzberg		(D) हर्जबर्ग
	-	5	(D) हजवग

	f	3	
	(D) Organisational Culture		(D) संघटनात्मक संस्कृती
	(C) Employees' Education		(C) कर्मचा-यांचे शिक्षण
	(B) Employees' Health Services		(B) कर्मचाऱ्यांची आरोग्य सेवा
	Environment		(A) कार्य पर्यावरणाची परिस्थिती
	(A) Conditions of Work		
	depend on :		अवलंबून नसते .
10.	Employee welfare does <i>not</i> exactly	10.	कामगार कल्याण वर तंतोतंतपणे
	(D) Regional backwardness		(D) प्रादेशिक मागासलेपणा
	(C) Union demands		(C) संघटनेच्या मागण्या
	(B) Labour supply and demand		(B) कामगार पुरवठा व मागणी
	(A) Ability to pay		(A) अदा (देण्याची) करण्याची क्षमता
	structures ?		होत नाही ?
	directly affect wage and salary		(salary) रचना (आराखडे) ह्यावर थेट परिणाम
9.	Which of the following does <i>not</i>	9.	खालीलपैकी कशाचा वेतन (wages) व पगार
	(D) Recruitment		(D) कामगार भरती
	(C) Placement		(C) प्लेसमेंट
	(B) Selection		(B) निवड
	(A) Performance Appraisal		(A) कामगिरी मूल्यमापन
	Human Resource Management.		म्हणजे
8.	Induction is a function of in	8.	मानवी संसाधन व्यवस्थापनामधे प्रेरण हे कार्य

11.	The lending rates of commercial	11.	व्यापारी बँकाचा कर्जावरील व्याजदर सर्वसाधारण–
	banks are usually :		पणे :
	(A) Not affected by Bank rate		(A) बँक दराने प्रभावित होत नाही
	(B) Not related to Bank rate		(B) बँक दराशी संबंधित नसतो
	(C) Lower than Bank rate		(C) बँक दरापेक्षा कमी असतो
	(D) Higher than Bank rate		(D) बँक दरापेक्षा जास्त असतो
12.	Banks which operate through single	12.	ज्या बँकांचे कामकाज एकाच कार्यालयातून आणि
	office and generally confined to		एका गावा किंवा शहरापुरते मर्यादित असते
	limited area of town or city are		त्यांना :
	called :		
	(A) Central Banks		(A) मध्यवर्ती बँका म्हणतात
	(B) Urban Banks		(B) शहरी बँका म्हणतात
	(C) Unit Banks		(C) एकल बँका म्हणतात
	(D) Metro Banks		(D) महानगर बँका म्हणतात
	ŗ	7	[P.T.O.

- 13. When money is lent or borrowed for one day or on overnight basis it is known as :
 - (A) Term Money
 - (B) Call Money
 - (C) Notice Money
 - (D) Near Money
- 14. Who was the first Indian Governor of RBI ?
 - (A) C. D. Deshmukh
 - (B) Bengal Rama Rau
 - (C) R. K. Shanmukham Chetty
 - (D) K. G. Ambegaonkar
- 15. Along with Central and StateGovernments the paid up capital ofRRB is shared by :
 - (A) RBI
 - (B) Sponsoring Bank
 - (C) NABARD
 - (D) SBI

- 13. जी कर्जे एका दिवसासाठी किंवा एका रात्रीसाठी
 घेतली जातात त्यांना :
 (A) मुदत पैसा म्हणतात
 - (B) मागणी देय पैसा म्हणतात
 - (C) सूचना पैसा म्हणतात
 - (D) सदृश पैसा म्हणतात
- 14. रिझर्व बँक ऑफ इंडियाचे पहिले भारतीय गर्व्हनर :
 - (A) सी. डी. देशमुख होते
 - (B) बेंगाल रामा राऊ होते
 - (C) आर. के. शण्मुख चेट्टी होते
 - (D) के. जी. आंबेगावकर होते
- 15. केंद्र व राज्य सरकार यांच्याबरोबर विभागीय ग्रामीण बँका (RRBs) च्या भांडवलात कोणाचा वाटा असतो ?
 (A) आर. बी. आय.
 (B) पुरस्कता बँक
 (C) नाबार्ड
 (D) एस. बी. आय.

GATT which was replaced by WTO	16.	ज्याला पर्याय म्हणून जागतिक व्यापारसंघटनेची
was :		(WTO) स्थापना झाली तो गॅट खालीलपैकी
(A) An organization		काय होता ?
(A) An organisation		(A) एक संस्था
(B) An agreement		(B) एक करार
(C) A policy		(C) एक धोरण
(D) A conference		(D) एक परिषद
Which of the following is <i>not</i> the	17.	खालीलपैकी कोणता व्यवहार हा आंतरराष्ट्रीय
item of current account of balance		व्यवहार तोलाच्या (BOP) चालू खात्याचा भाग
of payment ?		नसतो ?
(A) Import of services		(A) सेवांची आयात
(B) Interest payments		(B) व्याजाची देणी
(C) Export of goods		(C) वस्तूंची निर्यात
(D) External borrowings		(D) बाह्य कर्जे
India's share in global merchandise	18.	वर्ष 2015 मध्ये भारताचा जागतिक वस्तू
trade in 2015 was :		व्यापारातील हिस्सा खालीलपैकी किती होता ?
(A) 2.00%		(A) 2.00%
(B) 2.50%		(B) 2.50%
(C) 3.00%		(C) 3.00%
(D) 1.60 %		(D) 1.60 %
	 (A) An organisation (B) An agreement (C) A policy (D) A conference Which of the following is <i>not</i> the following is	 (A) An organisation (B) An agreement (C) A policy (D) A conference Which of the following is <i>not</i> the item of current account of balance of payment ? (A) Import of services (B) Interest payments (C) Export of goods (D) External borrowings India's share in global merchandise trade in 2015 was : (A) 2.00% (B) 2.50% (C) 3.00%

[P.T.O.

19.	The Asian Development Bank (ADB)	19.	खालीलपैकी कोणत्या विभागातील देशांमध्ये
	attempts to promote economic		आर्थिक सहकार्य व वृद्धी साधण्याचा प्रयत्न
	co-operation and growth of the		आशियन विकास बँक (ADB) करते :
	countries in :		
	(A) Asia and Far East		(A) आशिया व अतिपूर्व
	(B) South East Asia		(B) दक्षिण पूर्व आशिया
	(C) South and West Asia		(C) दक्षिण व पश्चिम आशिया
	(D) South and Central Asia		(D) दक्षिण व मध्य आशिया
20.	The direction of Indian exports has	20.	अलीकडच्या काळात भारताच्या निर्यातीची दिशा
	shifted in recent period towards :		खालीलपैकी कोणत्या घटकाकडे वळलेली दिसून
			येते ?
	(A) Asia		(A) आशिया
	(B) North America		(B) उत्तर अमेरिका
	(C) Europe		(C) यूरोप
	(D) Africa		(D) अफ्रिका

- 21. Which of the Government's policy in respect of public expenditure and revenue has a significant impact on business ?
 - (A) Monetary policy
 - (B) Fiscal policy
 - (C) Trade policy
 - (D) Foreign exchange policy
- 22. SEZ stands for
 - (A) Special European Zone
 - (B) Special Export Zone
 - (C) Special Environmental Zone
 - (D) Special Economic Zone
- 23. Which one of the following is *not* a level of strategies applicable to multiunit business ?
 - (A) Corporate strategy
 - $(B) \ SBU \ level \ strategy$
 - (C) Functional level strategy
 - (D) Divisional level strategy

- खालीलपैकी कोणत्या सरकारी धोरणाचा सार्वजनिक खर्च (व्यय) व महसूल ह्याबाबत व्यवसायावर लक्षणीय (महत्त्वाचा) परिणाम होतो.
 - (A) चलनविषयक धोरण
 - (B) राजकोषीय धोरण
 - (C) व्यापार धोरण
 - (D) विदेशी विनिमय धोरण
- 22. SEZ ही अद्याक्षरे म्हणजे
 - (A) विशेष युरोपीयन क्षेत्र
 - (B) विशेष निर्यात क्षेत्र
 - (C) विशेष पर्यावरणीय क्षेत्र
 - (D) विशेष आर्थिक क्षेत्र
- 23. खालीलपैकी कोणता व्यूहरचना बहुघटकीय व्यवसायाला लागू होणारी **नाही** ?
 - (A) कंपनी व्यूहरचना
 - (B) व्यूहरचनात्मक व्यवसाय घटकाच्या स्तरावरील
 व्यूहरचना
 - (C) कार्यात्मक स्तरीय व्यूहरचना
 - (D) विभागीय स्तरीय व्यूहरचना

11

[P.T.O.

24.	Which one of the following is <i>not</i> a	24.	खालीलपैकी कोणता घटक/पर्याय व्यवसायाला
	powerful environmental force the		तोंड द्याव्या लागणाऱ्या सामर्थ्यवान घटकांपैकी
	business is confronted with ?		नाही ?
	(A) Consumer movement		(A) ग्राहक चळवळ
	(B) Environmentalism		
	(C) Changing competitive		(B) पर्यावरणवाद
	environment		(C) बदलते स्पर्धात्मक पर्यावरण
	(D) Increasing population		(D) वाढती लोकसंख्या
25.	MSMEs contribute about	25.	एम. एस. एम. इ. भारताच्या जी. डी. पी. च्या
	of India's GDP.		(Gross Domestic Product—ढोबळ राष्ट्रीय
	(A) 8%		उत्पादन) इतके आहे.
	(B) 19 %		(A) 8%
			(B) 19 %
	(C) 35%		(C) 35%
	(D) 40%		(D) 40%

- 26. As per which accounting convention'contingent liability' is shown by wayof a footnote below the BalanceSheet ?
 - (A) Convention of conservatism
 - (B) Convention of full disclosure
 - (C) Convention of materiality
 - (D) Convention of consistency
- 27. A company paid ₹ 50,000 for a purchase of copyright for five years.
 The process of writing off this cost over a period of five years is called
 - (A) Depreciation
 - (B) Amortization
 - (C) Deferred Revenue Expenditure
 - (D) Depletion

- 26. खालीलपैको कोणत्या संकेतानुसार ताळेबंदाच्या खाली आकस्मिक देणी तळटीपमध्ये दर्शविली जातात ?
 - (A) रुढीप्रियता संकेत
 - (B) पूर्ण प्रकटीकरण संकेत
 - (C) सारतक संकेत
 - (D) सातत्यता संकेत
- 27. एका कंपनीने ₹ 50,000 देऊन पाच वर्षासाठी स्वामित्व हक्क खरेदी केले. हा परिव्यय पाच वर्षे उत्पन्नाच्या नावे खर्ची टाकण्याच्या प्रक्रियेस म्हणतात.
 - (A) घसारा
 - (B) समप्रमाणात नावे टाकणे
 - (C) प्रलंबित महसुली खर्च

(D) -हास (घट)

28.	Long term solvency is indicated	28.	दीर्घकालीन तरलता खालीलपैको कोणत्या
	by		गुणोत्तराने दर्शविली जाते ?
	(A) Current Ratio		(A) चालू गुणोत्तर
	(B) Debt/Equity Ratio		(B) कर्ज/स्वामित्व गुणोत्तर
	(C) Net Profit Ratio		(C) निव्वळ नफा गुणोत्तर
	(D) Turnover Ratio		(D) उलाढाल गुणोत्तर
29.	Which of the following is <i>not</i> an	29.	खालीलपैकी कोणते गृहीतक समविच्छेदन
	assumption of Break-Even		बिंदूच्या पृथक्करणात ग्राह्य धरले जात
	Analysis ?		नाही ?
	(A) Total fixed cost does not change		יוקו :
	(B) Total variable cost does not		(A) एकूण स्थिर परिव्यय बदलत नाही
	change		(B) एकूण बदलता परिव्यय बदलत नाही
	(C) General price level does not		(C) साधारण किंमत पातळी बदलत नाही
	change		(U) साथारण ाकमरा पातळा अदलत महि
	(D) Product mix does not change		(D) वस्तू मिश्रण बदलत नाही

- 30. The difference between standard cost of standard hours and standard cost of actual hours is called as
 - (A) Labour rate variance
 - (B) Labour cost variance
 - (C) Labour efficiency variance
 - (D) Labour mix variance
- 31. In normal conditions, the demand curve for a commodity :
 - (A) slopes upwards from left to right
 - (B) slopes downwards from left toright
 - (C) is horizontal, parallel to X-axis
 - (D) is vertical, parallel to Y-axis

- - (A) श्रमदर विचरण
 - (B) श्रम परिव्यय विचरण
 - (C) श्रम कार्यक्षमता विचरण
 - (D) श्रम मिश्रण विचरण
- 31. सर्वसामान्य परिस्थितीमध्ये, वस्तूचा मागणी-
 - वक्र :
 - (A) डावीकडून, उजवीकडे चढत जातो
 - (B) डावीकडून, उजवीकडे उतरत जातो
 - (C) आडवा 'क्ष' अक्षाला समांतर असतो
 - (D) उभा 'य' अक्षाला समांतर असतो

32.	If the demand for a product responds	32.	जर एखाद्या वस्तूची मागणी, तिच्या किंमतीतील
	more than proportionate to the		बदलाला त्या बदलाच्या प्रमाणापेक्षा अधिक
	change in its price, it is a :	33.	प्रतिसाद देत असेल तर अशा मागणीला :
	(A) Perfectly inelastic demand		(A) पूर्ण अलवचीक मागणी म्हणता येईल
	(B) Perfectly elastic demand		(B) पूर्ण लवचीक मागणी म्हणता येईल
	(C) Unitary elastic demand		(C) एकक लवचीक मागणी म्हणता येईल
	(D) Highly elastic demand		(D) लवचीक मागणी म्हणता येईल
33.	Which of the following is <i>not</i>		खालीलपैकी कोणते मक्तेदारीयुक्त स्पर्धेचे
	a feature of monopolistic		वैशिष्ट्य नाही ?
	competition ?		
	(A) Homogenous product		(A) एकजिनसी वस्तू
	(B) Large number of sellers		(B) विक्रेत्यांची मोठी संख्या
	(C) Selling costs		(C) विक्री खर्च
	(D) Product differentiation		(D) वस्तू भेद
	1	~	

- 34. The law of variable proportions of production is applicable in :
 - (A) Long period
 - (B) Market period
 - (C) Short period
 - (D) Very long period
- 35. With increasing level of output the Average Variable Cost (AVC) of a firm :
 - (A) Initially falls, then continues to rise
 - (B) Remain unchanged
 - (C) Goes on continuously falling
 - $\left(D\right)$ Goes on continuously rising
- 36. Why is random sampling preferred ?
 - (A) It is easy to draw
 - (B) The results will be statistically valid
 - (C) It is a popular method
 - (D) It is free from errors

- 34. उत्पादनाचा बदलत्या प्रमाणाचा नियम खालीलपैकी कोणत्या कालावधीला लागू होतो ?
 (A) दीर्घकाळ

 - (B) बाजार कालावधी
 - (C) अल्पकाळ
 - (D) अतिदीर्घकाळ
- उत्पादनाच्या वाढत्या पातळीबरोबर, उद्योगसंस्थेचा सरासरी बदलता खर्च (AVC) :
 - (A) सुरुवातीस घटतो व नंतर सातत्याने वाढत जातो
 - (B) बदलत नाही
 - (C) सातत्याने घटत जातो
 - (D) सातत्याने वाढत जातो
- 36. यादृच्छिक नमुना निवड का पसंत केली जाते ?
 - (A) ती सोपी पद्धत आहे
 - (B) निष्कर्ष संख्याशास्त्रीय दृष्टिकोनातून समर्पक असतात
 - (C) ती एक लोकप्रिय पद्धत आहे
 - (D) ती सर्व प्रकारच्या दोषांपासून मुक्त असते

37.	Which of the following is <i>not</i> an	37.	3
	'absolute measure of dispersion' ?		नाही ?
	(A) Range		(A) कक्षा (विस्तार)
	(B) Standard deviation		(B) प्रमाण विचलन
	(C) Mean deviation		(C) विचलन मध्य
	(D) Coefficient of variation		(D) विचरण गुणांक
38.	The empirical formula used to know	38.	बहुलक काढण्याचे अनुभवजन्य सूत्र
	mode is		होय.
	(A) Mean – 2 Median		(A) मध्य – 2 मध्यक
	(B) 2 Mean – 3 Median		(B) 2 मध्य – 3 मध्यक
	(C) 3 Median – 2 Mean		(C) 3 मध्यक – 2 मध्य
	(D) 3 Median + 2 Mean		(D) 3 मध्यक + 2 मध्य
39.	Which of the following is a	39.	पुढीलपैकी कोणती बाब प्राचल (Parameter)
	parameter ?		आहे ?
	(A) Sample mean		(A) नमुना मध्य
	(B) Population mean		(B) समष्टी मध्य
	(C) Size of sample		(C) नमुना आकार (घटक संख्या)
	(D) Size of population		(D) समष्टी आकार (घटक संख्या)

- 40. Suppose an unbiased coin is tossed.
 Event A : Getting head.
 Event B : Getting tail.
 Which of the following statements is *true* ?
 - (A) The events A and B are independent
 - (B) The events A and B are mutually exclusive
 - (C) The events A and B are independent and mutually exclusive
 - (D) The events A and B are neither independent nor mutually exclusive
- 41. Tactic is a component of
 - (A) Planning
 - (B) Organising
 - (C) Directing
 - (D) Co-ordinating

40. समजा समतोल नाणे उडविले आहे.

घटना A : छाप मिळणे.

घटना B : काटा मिळणे.

पुढीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे ?

- (A) घटना (A) आणि घटना (B) या निरवलंबी आहेत
- (B) घटना (A) आणि घटना (B) या परस्परवर्जित
 आहेत
- (C) घटना (A) आणि घटना (B) या निरवलंबी
 तसेच परस्परवर्जित आहेत
- (D) घटना (A) आणि घटना (B) निरवलंबी नाहीत तसेच परस्परवर्जित पण नाहीत
- 41. व्यूहरचना हा घटक आहे.
 (A) नियोजन
 (B) संघटन
 (C) निर्देशन
 (D) समन्वय

42.	The concept of committee comes within the scope of	42.	समिती संकल्पनाच्या व्याप्तीमधे येते. (A) निर्देशन
	(B) Organising		(B) संघटन
	(C) Controlling		(C) नियंत्रण
	(D) Planning		(D) नियोजन
43.	Which one of the following is <i>not</i>	43.	खालीलपैकी कोणता पर्याय हा फेयॉल ह्यांचे
	Fayol's principle of management ?		व्यवस्थापनाचे तत्त्व नाही ?
	(A) Unity of Command		(A) आदेशाची एकवाक्यता (एकात्मता)
	(B) Unity of Direction		(B) निर्देशनाची एकवाक्यता (एकात्मता)
	(C) Authority and Responsibility		(C) अधिकार व जबाबदारी
	(D) Management by Exception		(D) अपवादाने व्यवस्थापन
44.	Find the odd one out :	44.	खालीलपैकी विसंगत (पर्याय) ओळखा/सांगा :
	The components of planning are :		नियोजनाचे घटक आहेत.
	(A) Objective		(A) उद्दिष्ट
	(B) Procedure		(B) कार्यपद्धती
	(C) Decentralisation of authority		(C) अधिकाराचे विकेंद्रीकरण
	(D) Budget		(D) अंदाजपत्रक

	21 [P.T.O.
marketing	समावेश होतो
(D) Advertising includes selling and	(D) जाहिरातीमध्ये विक्री आणि विपणनाचा
includes marketing	विपणनाचा समावेश होतो
(C) Selling is a broader term which	(C) विक्री ही व्यापक संकल्पना असून त्यामध्ये
inter-changeable terms	
(B) Marketing and selling are not	नाहीत
changeable terms	(B) विपणन आणि विक्री या समानार्थी संकल्पना
(A) Marketing and selling are inter-	आहेत
is <i>true</i> ?	(A) विपणन आणि विक्री या समानार्थी संकल्पना
46. Which of the following statements	46. खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे ?
(D) Plan	(D) योजना (नियोजन)
(C) Organization	(C) संघटन
(B) Direction	(B) निर्देशन
(A) Communication	(A) संप्रेषण
45. Motivation is a part of	45. कार्यप्रेरण हाभाग आहे.
	-

- 47. Product-oriented concept believes that is the key to success.
 - (A) Offer of better and modified products
 - (B) Fulfilling expectations of customers
 - (C) Focussing on drawbacks of competing products
 - (D) Manufacturing products on large scale
- 48. Product Life Cycle (PLC) includes mainly four stages such as Introduction, Growth, Maturity and
 - (A) Prosperity
 - (B) Decline
 - (C) Depression

(D) Inflation

- 47. वस्तू-भिमुख संकल्पनेनुसार ही यशाची गुरुकिल्ली आहे.
 - (A) अधिक चांगल्या व सुधारित स्वरूपाच्या
 वस्तू उपलब्ध करून देणे
 - (B) ग्राहकांच्या अपेक्षा पूर्ण करणे
 - (C) स्पर्धक वस्तूंच्या कमतरतेवर लक्ष केंद्रित करणे

(D) मोठ्या प्रमाणात वस्तूंचे उत्पादन करणे

48. वस्तू जीवनचक्रामध्ये पुढील चार अवस्थांचा समावेश होतो- सुरुवात, विकास, प्रगल्भावस्था आणि

(A) उत्कर्ष

- (B) अवनती
- (C) मंदी

(D) तेजी

22

49.	In the buying decision process,	49.	खरेदी निर्णयप्रक्रियेत ही पहिली पायरी
	is the first step.		असते.
	(A) Information search		(A) माहितीचा शोध
	(B) Purchase decision		(B) खरेदीचा निर्णय
	(C) Evaluation of alternatives		(C) पर्यायांची पडताळणी
	(D) Need recognition		(D) गरजेची जाणीव
50.	Relationship marketing refers to	50.	रिलेशनशीप मार्केटिंग म्हणजे विपणनाचा हेतू
	maintaining relations with		साध्य करण्यासाठी यांच्याशी संबंध
	to achieve the marketing purpose.		कायम ठेवणे होय.
	(A) Employees		(A) कर्मचारी
	(B) Dealers		(B) विक्रेते
	(C) Customers		(C) ग्राहक
	(D) Suppliers		(D) पुरवठादार

ROUGH WORK